

Có đôi vợ chồng kia cãi nhau suốt ba năm và rất mong có con nhưng khi thấy vợ chồng ngỗ ngược bèn quyết định nhà vợ và chồng hai đứa con nhưng họ cảm thấy ngao ngán, không biết mình có nên có con hay không. Hai đứa con trong gia đình ngỗ ngược hàng xóm chỉ mỗi hai tuổi và bèn tuấn mà bà mẹ chỉ phải la hét suốt ngày. Có một lần đứa bé bèn tuấn và vợ chồng ngoài sân, bà mẹ ở trong nhà gọi với ra: "Tâm, vô rửa tay, không được đi đâu!" Bà mẹ gọi một lần, hai lần, rồi ba lần. Mỗi lần gọi bà cao giọng, to giọng, nhưng đứa bé không nhúc nhích, chỉ tiếp tục chơi, làm như không nghe gì cả. Cuối cùng bà mẹ cảm thấy thất vọng và hét: "Vô ngay không là có roi đó!" Thấy bé con nghe như có roi, trẻ liền nói: "Con không muốn vô, con muốn chơi thêm một chút nữa!" Trong khi đó đứa bé hai tuổi ở trong nhà không biết vì cái gì gào khóc om sòm. Đứa bé ngoài sân và tiếp tục vợ chồng, dù mẹ đã nói là sẽ có roi. Một lát sau, bà mẹ ra, không cảm thấy vui vẻ vì bé con trên tay một ly sữa, bèn nói: "Nè, uống đi, trưa nay ngủ dậy cho uống sữa!" Đứa bé lấy ly sữa ra, nói: "Con không muốn uống sữa, con muốn ăn ice cream!" Bà mẹ ép một lần nữa, không được, bà cảm thấy: "Thế này quá, sữa không uống mà chỉ đòi ăn bậy bạ không thôi!" Rồi đem ly sữa vào nhà!

Thưa quý vị, trong Câu Chuyện Gia Đình kể trên chúng tôi có nói về vấn đề tại sao ngày nay hầu như cha mẹ sợ con thay vì con cái kính sợ và vâng lời cha mẹ. Có những đứa con chỉ vài ba tuổi mà đã xem thấy người đi dẩy bò của cha mẹ. Thấy ra không phải là cha mẹ sợ con nhưng vì quá thấy con, không muốn làm con buồn, con khóc, không muốn làm phật ý con nên cha mẹ chỉ phải chiều theo những đòi hỏi của con. Điệu này là những đứa con được cha mẹ cưng chiều không biết yêu quý cha mẹ, cũng không biết vâng lời và ngoan ngoãn cho cha mẹ vui lòng nhưng trái lại, càng vòi vĩnh, đòi hỏi đi đâu kia, khi nào cha mẹ phải chiều chuộng thì họ n, và thế này thế kia, những đứa con đó lớn lên là những đứa con hư hỏng, gây xui祸 và khổ đau cho cha mẹ.

Không cha mẹ nào cố tình tạo nên những đứa con hư hỏng, nhưng vì thấy con, nuông chiều con, cha mẹ không áp dụng kỷ luật, không sửa dạy khi con phạm lỗi nên dần dần con trở thành vô kỷ luật. Như vậy, nếu muốn có những đứa con ngoan ngoãn, vâng lời, chúng ta phải làm gì, nên áp dụng những nguyên tắc nào? Các nhà tâm lý học cho biết, con cái không tôn trọng thẩm quyền của cha mẹ một phần là vì bản tính của đứa bé nhưng phần lớn là do cách dạy dỗ và những đứa con của cha mẹ. Thánh Kinh dạy rằng, tất cả mọi người đều sinh ra trong tội lỗi, có khuynh hướng muốn làm điều sai quấy. Con cái của chúng ta cũng thế, luôn luôn có khuynh hướng làm điều quấy vì thế nếu để tự nhiên, không uốn nắn, các em sẽ khó trở nên ngoan ngoãn, có kỷ luật và tinh thần trách nhiệm. Bản chất của các em như không ai dạy mà tự nhiên đã biết tranh giành, tham lam, nói dối, bậy bạ khác, v.v... Bản tính tội lỗi trong con cái mà chúng ta nhìn thấy rõ ràng nhất là, những đứa con xui祸 cha mẹ cảm thấy thì các em muốn làm, nhưng

điều tốt cha mẹ bỏ làm thì các em không muốn làm.

Vì bản tính của con em chúng ta là nhút nhát nên cha mẹ cần áp dụng kỷ luật và sửa dạy nghiêm chỉnh từ khi con còn nhỏ. Sách Châm Ngôn trong Thánh Kinh Cựu Ước dạy như sau: "Sống ngu dốt vì bạn buột vào lòng con trẻ, song rồi rồi phải sống khiếm cho sống lẻ lìa xa nó" (Châm ngôn 22:15). Trẻ con vì bạn dốt nên hay làm điều lầm lỗi sai quấy, cha mẹ cần dùng roi răn phạt để sống dốt đó lìa xa các em. Lời Chúa bỏ răn cha mẹ cần dùng roi để răn dạy và sửa phạt con chứ không phải để làm cho con bị tổn thương tích.

Có lẽ quý vị cũng đang ý rằng ngày trước bên Việt Nam hầu hết các bậc cha mẹ rất là nghiêm khắc với con cái, như vậy để được tình trạng thanh thiêu niên hạnh phúc. Cũng có người quá nghiêm khắc với con, khi con làm điều gì không đúng ý là đánh đòn thối tay, không cần biết đó là con vâng vâng, vô ý hay cố tình làm sai nhút nhát. Sẽ dĩ có tình trạng đó là vì hầu như mọi người đang ý với quan niệm: "Cha mẹ nói oan làm quan bất hiếu." Ngày nay trong đời sống thời xã hội người thì các bậc cha mẹ lại hầu như nghiêng về khuynh hướng trái ngược, tức là quá dể dãi với con. Khi con làm điều sai quấy, không đánh đòn cũng không sửa dạy hay có một biện pháp nào cả, và vì thế chúng ta đào tạo ra một thế hệ thanh thiêu niên không có kỷ luật. Quá nghiêm khắc với con cũng không tốt mà quá dể dãi với con cũng rất là nguy hiểm. Như vậy, chúng ta phải hướng đến con cái như thế nào để được tốt đẹp? Nguyên tắc muôn đời để chúng ta noi theo là nguyên tắc của Kinh Thánh, vì những nguyên tắc này đến từ Đức Chúa Trời, Đức Ngài đã tạo nên chúng ta, Ngài biết rõ con cái chúng ta cần được nuôi dạy như thế nào. Nguyên tắc của Chúa là, các bậc cha mẹ phải dùng sự sửa phạt khuyên bảo của Chúa mà nuôi dạy con cái. Cha mẹ phải yêu thương con, dạy bảo và làm gương cho con. Khi cần cũng phải sửa phạt để con biết những thói xấu. Sách Châm ngôn trong Thánh Kinh Cựu Ước, chương 13:24 dạy như sau: "Người nào kiêng roi vọt ghét con trai mình, song ai thả lỏng con thì con sẽ trở nên lo sợ trộm nó."

Ông Paul Meier, là một bác sĩ y khoa Tin Lành, chuyên nghiên cứu về vấn đề dạy con và sự phát triển tâm tính của trẻ em, cho biết rằng nếu phân tích cách dạy con của các bậc phụ huynh, chúng ta thấy có bốn mẫu mực hay bốn khuynh hướng chung như sau: (1) Chăm quỳn trên con. (2) Hờ hững, không quan tâm đến con. (3) Dể dãi, nuông chiều con và (4) Hướng đến con với thẩm mỹ quỳn.

1. Những bậc cha mẹ chăm quỳn trên con thường bắt buộc con làm theo ý mình, đòi hỏi nhiều

điều khiển con và kiểm soát con chặt chẽ. Các bậc phụ huynh này áp dụng kỷ luật nghiêm khắc trong việc dạy con và muốn con phải vâng lời tuy nhiên họ không để ý đến nhu cầu hoặc ý kiến của con.

2. Những cha mẹ họ không với con, không quan tâm đến con thì ngược lại, ít khi nào đặt luật lệ cho con và cũng không đòi hỏi, trông mong hay bắt buộc điều gì từ con. Các bậc phụ huynh này hầu hết bản thân đeo đuổi một mục tiêu riêng nào đó trong cuộc đời. Họ không quan tâm nhiều đến con vì con cái không phải là ưu tiên số một trong cuộc đời họ.

3. Những cha mẹ dốt dãi, nông cạn với con thì quan tâm đến con cái hơn nhưng họ chỉ để ý đến nhu cầu và ý thích của con để chiều theo chứ không buộc con phải vâng lời cha mẹ hay vâng theo một kỷ luật nào. Các phụ huynh này muốn làm bạn với con và chiều theo ý con để thỏa mãn của con để được vui hoặc để cha mẹ đỡ nhọc tay và thoải mái vì không phải sợ con buồn gì hay không thỏa mãn cha mẹ.

4. Những cha mẹ họ không đến con với thẩm quyền thì họ đặt nhiều kỷ luật với con, vì họ quan tâm đến một phần nhỏ trong đời sống con. Các phụ huynh này đặt mục tiêu và kỷ luật cho con rõ ràng và dùng thẩm quyền của cha mẹ để uốn nắn vào những luật lệ mà cha mẹ đã đặt ra. Những phụ huynh lấy thẩm quyền để dạy dỗ con xem việc dạy dỗ con nên ngược lại là điều quan trọng nên dành nhiều thì giờ để gần con cũng như dùng sự kiên nhẫn và công nhận để uốn nắn con vào khuôn phép. Hầu hết những con em có cha mẹ dùng thẩm quyền để dạy dỗ đều nên ngoan ngoãn và thành công trong xã hội.

Chúng tôi xin tạm ngừng Câu Chuyện Gia Đình hôm nay tại đây. Trong bài tiếp chúng tôi sẽ trình bày chi tiết hơn về bốn nhóm phụ huynh và những mẫu mực dạy con khác nhau, chúng tôi cũng sẽ nêu lên những ví dụ để quý vị nhìn vào và biết mình đang dạy dỗ, họ không đến con theo mẫu mực nào. Kính mời quý vị nhớ đón nghe. Kính chào tạm biệt quý thính giả.

**Minh Nguyễn**

**Chủ trì Chương Trình Phát Thanh Tin Lành**